

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2018. szeptember 20.*

„Előzetes döntéshozatal – Alapvető szabadságok – EUMSZ 21., EUMSZ 45., EUMSZ 49. és EUMSZ 63. cikk – 2004/38/EK irányelv – 22. és 24. cikk – Valamely állami ügynökség illetékességi területén belüli telkekre vonatkozó elővásárlási joga szociális lakások kialakítására – Elsődlegesen azon magánszemélyeknek odaítélt lakások, akik »szoros társadalmi, gazdasági, szociális vagy kulturális kapcsolatban« állnak a területnek azon részével, amely az említett illetékesség alá tartozik – Olyan helyzet, amelynek minden eleme egyetlen tagállamra korlátozódik – Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlansága”

A C-343/17. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (brüsszeli holland nyelvű elsőfokú bíróság, Belgium) a Bírósághoz 2017. június 8-án érkezett, 2017. május 19-i határozatával terjesztett elő

a **Fremoluc NV**

és

az **Agentschap voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant (Vlabinvest APB)**,

a **Vlaams Financieringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant (Vlaams Financieringsfonds)**,

a **Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen NV (VMSW)**,

a **Christof De Knop és társai**

között,

a **Vlaams Gewest**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: T. von Danwitz tanácselnök (előadó), C. Vajda, Juhász E., K. Jürimäe és C. Lycourgos bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

* Az eljárás nyelve: holland.

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2018. május 3-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Fremoluc NV képviseletében P. Peeters, R. van Cleemput, P. de Bandt és J. Dewispelaere advocaten,
- az Agentschap voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant (Vlabinvest APB) és a Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen NV (VMSW) képviseletében P. Hofströssler és V. Sagaert advocaten,
- a Vlaams Gewest képviseletében E. Cloots, S. Sottiaux és J. Roets advocaten,
- a cseh kormány képviseletében M. Smolek, J. Vlácil és J. Pavliš, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében H. Tserepa-Lacombe, M. Kellerbauer, L. Malferrari és F. Wilman, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 21., EUMSZ 45., EUMSZ 49. és EUMSZ 63. cikknek, valamint az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.; helyesbítés: HL 2009. L 274., 47. o.) 22. és 24. cikkének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Fremoluc NV, valamint az Agentschap voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant (a Flamand Brabant tartomány föld- és lakáspolitikai ügynöksége, Belgium; a továbbiakban: Vlabinvest APB), a Vlaams Financieringsfonds voor Grond – en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant (a Flamand Brabant tartomány föld- és lakáspolitikai flamand finanszírozási alapja, Belgium), a Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen NV (flamand szociális lakásügyi társaság, Belgium; a továbbiakban: VMSW), a Vlaams Gewest (Flamand Régió, Belgium) és a Christof De Knop és társai (a továbbiakban: De Knop és társai) között a De Knop és társai, valamint a Vlabinvest APB által – az elővásárlási jognak az érintett ingatlanok tekintetében az utóbbi általi gyakorlását követően – kötött ingatlan adásvételi szerződés érvényessége tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2004/38 irányelvnek a „Területi hatály” címet viselő 22. cikke előírja:

„A tartózkodási jog és a huzamos tartózkodási jog a fogadó tagállam területének egészére kiterjed. A tagállamok csak akkor állapíthatnak meg területi korlátozásokat a tartózkodási jogra és a huzamos tartózkodási jogra vonatkozóan, ha ugyanezeket a korlátozásokat állampolgáraikra is alkalmazzák.”

- 4 Ezen irányelv „Egyenlő bánásmód” címet viselő 24. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A Szerződésben és a másodlagos jogban kifejezetten előírt különleges rendelkezésekre is figyelemmel, az ezen irányelv alapján a fogadó tagállam területén tartózkodó valamennyi uniós polgárt a Szerződés alkalmazási körébe tartozó területeken egyenlő bánásmód illet meg a fogadó tagállam állampolgáiraival. E jog kedvezménye kiterjed azokra a családtagokra is, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, és tartózkodási joggal vagy huzamos tartózkodási joggal [helyesen: huzamos tartózkodáshoz való joggal] rendelkeznek.”

A belga jog

- 5 A 2014. január 31-i decret betreffende opdracht van de bevoegdheid inzake het voeren van een specifiek grond- en woonbeleid voor Vlaams-Brabant aan de Provincie Vlaams Brabant (a Flamand Brabantra vonatkozó föld- és lakáspolitikai hatáskörnek a Flamand Brabant tartomány részére történő átadásáról szóló rendelet; *Belgische Staatsblad*, 2014. február 28., 17461. o.) szerint a Vlabinvest APB rendelkezik hatáskörrel a provincie Vlaams Brabantra (Flamand Brabant tartomány, Belgium) vonatkozó föld- és lakáspolitikai kezelésére, amely magában foglalja a szociális jellegű lakásprojektek megvalósítását e tartomány településein, illetve e politika végrehajtása érdekében elővásárlási joggal rendelkezik az illetékessége alá tartozó 26 településen található, a Vlaams regering (flamand kormány, Belgium) által kijelölt lakásfelújítási és -építési zónákban fekvő építési telkekre.
- 6 A besluit houdende het provinciaal reglement betreffende de werking en het beheer van [Vlabinvest APB] (a [Vlabinvest APB] működésére és igazgatására vonatkozó tartományi rendeletről szóló, 2014. február 25-i rendelet; a továbbiakban: a 2014. február 25-i tartományi rendelet) a Vlabinvest APB illetékességét a Flamand Brabant tartomány 39 településére terjeszti ki, a szociális jellegű projekteket pedig úgy határozza meg, mint „olyan projekt, amelyet teljes mértékben vagy részben [...] a Vlabinvest APB forrásaiból finanszíroztak vagy finanszíroznak lakások vagy telkek kedvező feltételek melletti rendelkezésre bocsátása érdekében”, illetve meghatározza a bérbe adásra és eladásra szánt lakásokhoz való hozzáférés tekintetében a jövedelemmel kapcsolatos feltételeket.
- 7 E rendelet 2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A Vlabinvest APB igazgatótanácsa szociális jellegű lakásprojektben érintett, a [...] Vlabinvest APB által finanszírozott lakások vagy telkek bérbe adását, hosszú távú bérbe adását (örökbérleti szerződés) vagy eladását kínálja, miután az értékelőbizottság a potenciális bérlőket, örökbérlőket vagy vevőket értékelte.

(2) Ami az [...] (1) bekezdésében említett szociális jellegű lakásprojektben érintett lakások és telkek biztosítását illeti, a projekt minden szakaszában abszolút elsőbbséget élveznek azok a potenciális bérlők, örökbérlők vagy vevők, akik szoros társadalmi, gazdasági, szociális vagy kulturális kapcsolatban állnak az érintett illetékesség alá tartozó területtel.”

- 8 A 2014. április 4-i Besluit van de Vlaamse regeringgel (flamand kormányrendelet; *Belgische Staatsblad*, 2014. július 11., 53261. o.) módosított, 2006. szeptember 29-i Besluit van de Vlaamse regering betreffende de voorwaarden voor de overdracht van onroerende goederen door de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen en de sociale huisvestingsmaatschappijen ter uitvoering van de Vlaamse Wooncode (a flamand lakásügyi társaság és a szociális lakásügyi társaságok részére, az ingatlanok flamand lakáskódex alapján történő átruházásának feltételeiről szóló flamand kormányrendelet; *Belgische Staatsblad*, 2006. november 13., 60628. o.; a továbbiakban: 2006. szeptember 29-i rendelet) 2/2. cikkének értelmében:

„[...] [A] lakásprojektben érintett, részben a [...] Vlabinvest APB-től származó eszközök segítségével finanszírozott lakások és telkek átruházásával kapcsolatos elsőbbség, csak a [...] [2014. február 25-i tartományi rendelet] 2. cikkének (2) bekezdésében említett, azon magánszemélyeket megillető elsőbbség alkalmazása után irányadó, akik szoros társadalmi, gazdasági, szociális vagy kulturális kapcsolatban állnak a Vlabinvest APB illetékessége alá tartozó területtel.

Ezen elsőbbségi szabály a kevésbé vagyonos helyi lakosság lakhatási szükségleteit kívánja kielégíteni olyan régiókn belül, amely speciális lakáspiaci problémákkal küzd. [...]”

- 9 Ugyanezen elsőbbségi szabály bekerült a 2007. október 12-i Besluit van de Vlaamse regering tot reglementering van het sociale huurstelsel ter uitvoering van titel VII van de Vlaamse Wooncode (a szociális bérleti rendszerre vonatkozó rendeletről és a flamand lakáskódex VII. címének végrehajtásáról szóló flamand kormányrendelet; *Belgische Staatsblad*, 2007. december 7., 60428. o.; a továbbiakban: 2007. október 12-i rendelet) 17. cikkének második–hatodik albekezdéseibe is.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 10 A belgiumi székhelyű Fremoluc 2015. február 9-én mint vevő több, a Flamand Brabant tartományban található telekre vonatkozó adásvételi szerződést kötött a de Knop és társai, ugyanezen tagállamban székhellyel rendelkező eladóval, az elővásárlási jog gyakorlásának elmaradása mint felfüggesztő feltétel kikötése mellett. E tartomány föld- és lakáspolitiká felelőse, a Vlabinvest APB gyakorolta e jogát, és 2015. július 14-én megszerezte e telkeket, mielőtt azokat 2015. július 31-én újra eladta volna a VMSW-nek, amely ugyanebben az időpontban átengedte számára az említett telkekkel kapcsolatos földhasználati jogot.
- 11 A Fremoluc a kérdést előterjesztő bírósághoz, a Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brusselhez (brüsszeli holland nyelvű elsőfokú bíróság, Belgium) fordult a Vlabinvest APB által 2015. július 14-én és 31-én kötött szerződések érvénytelenségének, valamint annak megállapítása érdekében, hogy 2015. február 9-i szerződés teljes joghatással bír. Azt állítja többek között, hogy a 2015. július 14-i szerződés jogalapja jogellenes, nevezetesen a földpolitikának az ezért felelős Vlabinvest APB általi végrehajtása az EUMSZ 21., EUMSZ 45., EUMSZ 49. és EUMSZ 63. cikkel, valamint a 2004/38 irányelv 22. és 24. cikkével ellentétes elsőbbségi szabályt ír elő, amely a szerződés abszolút érvénytelenségéhez vezet.
- 12 Ezzel ellentétben a Vlabinvest APB, a VMSW és a Flamand Régió úgy véli, hogy ezek a rendelkezések nem alkalmazhatók jelen esetben, mivel az alapeljárás minden eleme egyetlen tagállamon, azaz Belgiumon belül valósul meg. Hozzáteszik, hogy ez az elsőbbségi szabály csak azon telkek és lakások odaítélési szakaszában alkalmazható, amelyeket a szociális lakásprojekt keretében a Vlabinvest APB útján fejleszteni fognak. A hivatkozott esetleges korlátozásnak nincs tehát jelentősége az alapeljárásban szereplő jogvitában, amely az építési telkeknek az ilyen projekt megvalósítása érdekében történő megvásárlásáról szól.

- 13 A kérdést előterjesztő bíróság mindazonáltal úgy véli, hogy bár az alapeljárás minden eleme Belgiumra korlátozódik, ez az alapeljárás nem mentes az olyan helyzethez kapcsolódó elemektől, amelyben az uniós jog alkalmazandó. Különösen, a Fremoluc által vitatott elsőbbségi szabályt tartalmazó szabályozás egyszerre mutat számos hasonlóságot és jelentős eltérést a 2013. május 8-i Libert és társai ítélet (C-197/11 és C-203/11, EU:C:2013:288) alapját képező ügyben szóban forgó szabályozással. Ezen ítélet 33–35. pontja alapján e bíróság rámutat, hogy úgy tűnik, e szabály hatással van más tagállamok állampolgáira és vállalkozásaira, valamint hogy a 2015. július 14-i és 31-i szerződések érvénytelensége esetén az említett szabály alkalmazása kerülendő lenne a telkek és megépített lakások értékesítésekor vagy későbbi bérbe adásakor. A kérdést előterjesztő bíróság azonban nem zárja ki, hogy a Bíróság a jelen esetben úgy dönt, hogy az uniós jog nem alkalmazandó az alapeljárásban.
- 14 E körülmények között a Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (brüsszeli holland nyelvű elsőfokú bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni az [EUMSZ] 21., [EUMSZ] 45., [EUMSZ] 49. és [EUMSZ] 63. cikket, valamint a [2004/38 irányelv] 22. és 24. cikkét, hogy azokkal ellentétes az olyan szabályozás, amely szerint valamely hatóság ingatlanfejlesztést végez azzal a céllal, hogy kedvező feltételekkel kínálja a telkeket a telkek és lakások adásvételének és bérbe adásának piacán olyan személyek előnyben részesítésével, akik szoros társadalmi, gazdasági, szociális vagy kulturális kapcsolatban állnak e hatóság illetékességi területével, miközben

- a [2014. február 25-i tartományi rendelet] és
- a [2006. szeptember 29-i rendelet] 2/2. cikke, valamint a [2007. október 12-i rendelet] 17. cikkének második–hatodik albekezdése

szerinti, összefüggően értelmezett szabályozáshoz hasonlóan olyan jövedelemfüggő feltételeket alkalmaznak, amelyeket e személyek túlnyomó részben képesek teljesíteni?”

- 15 A Vlabinvest APB és a VMSW 2018. március 9-én fellebbezést nyújtott be az előzetes döntéshozatalra utaló határozattal szemben. A nemzeti jogban előírt átszármaztató hatály miatt illetékessé vált hof van beroep te Brussel (brüsszeli fellebbviteli bíróság, Belgium) 2018. április 24-i ítéletében úgy döntött, hogy fenntartja az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

- 16 A kérdést előterjesztő bíróság a kérdésével lényegében arra vár választ, hogy az EUMSZ 21., EUMSZ 45., EUMSZ 49. és EUMSZ 63. cikket, valamint a 2004/38 irányelv 22. és 24. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely valamely föld- és lakáspolitikáért felelős állami ügynökségnek elővásárlási jogot biztosít olyan építési telkek megvásárlására, amelyeken szociális lakásokat fognak építeni, és amely előírja, hogy ezen építési telkeket a potenciális kedvezményezettek és a területnek az ügynökség illetékessége alá tartozó részével fennálló valóságos kapcsolatra alapított elsőbbségi szabály alapján ítélik oda.
- 17 A Vlabinvest APB, a VMSW és a Flamand Régió azt állítja, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlan amiatt, hogy az alapügy az uniós joggal való mindenféle kapcsolattól mentes, és ezt a Fremoluc, a cseh kormány és az Európai Bizottság vitatja.
- 18 Előljáróban meg kell állapítani, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUM-Szerződésnek a személyek szabad mozgásával kapcsolatos, a letelepedés és a tőkemozgás szabadságára vonatkozó rendelkezéseinek, valamint azon jogi aktusoknak az értelmezésére vonatkozik, amelyeket e rendelkezések végrehajtására fogadtak el olyan helyzetben, amelyben – amint azt egyébként maga a

kérdést előterjesztő bíróság is megjegyzi – az alapügy valamennyi eleme egyetlen tagállamra korlátozódik. Márpedig a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az EUM-Szerződés e rendelkezései, valamint az e rendelkezések végrehajtására elfogadott jogi aktusok nem alkalmazandók azokra a helyzetekre, amelyeknek minden eleme egyetlen tagállamra korlátozódik (lásd ebben az értelemben: 2013. május 8-i Libert és társai ítélet, C-197/11 és C-203/11, EU:C:2013:288, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2016. november 15-i Ullens de Schooten ítélet, C-268/15, EU:C:2016:874, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 19 Amint arra a Bíróság emlékeztetett, míg a kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset előterjesztése magában foglalja annak a Bíróság általi megvizsgálását, hogy a vitatott nemzeti intézkedés általában alkalmas-e arra, hogy más tagállamok gazdasági szereplőit visszatartsa attól, hogy éljenek a szóban forgó alapvető szabadságokkal, addig az előzetes döntéshozatali eljárásban a Bíróságnak az a feladata, hogy segítséget nyújtson a kérdést előterjesztő bíróságnak az előtte folyamatban lévő konkrét jogvita elbírálásában, ami feltételezi ezen szabadságoknak a jelen jogvitában történő hivatkozását, és így az említett szabadságok e jogvitára való alkalmazhatóságának megállapítását (lásd ebben az értelemben: 2016. november 15-i Ullens de Schooten ítélet, C-268/15, EU:C:2016:874, 49. pont; 2018. május 31-i Bán végzés, C-24/18, nem tették közzé, EU:C:2018:376, 22. pont).
- 20 A 2016. november 15-i Ullens de Schooten ítélet (C-268/15, EU:C:2016:874) 50–53. pontjában a Bíróság emlékeztetett arra a négy esetre, amelyekben azonban szükségessé válhat, hogy – habár az említett jogviták minden eleme egyetlen tagállamra korlátozódik – az alapügyben szereplő jogvita elbírálásának segítése érdekében értelmezze a Szerződéseknek az alapvető szabadságokról szóló rendelkezéseit, ami a Bíróságot arra vezetheti, hogy ezen előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket elfogadhatónak nyilvánítsa.
- 21 A Bíróság továbbá kifejtette, hogy ebben a négy esetben nem állapíthatja meg azt, hogy a nemzeti bíróság előtt folyamatban lévő jogvita elbírálásához szükség van az EUM-Szerződés alapvető szabadságokra vonatkozó rendelkezéseire irányuló előzetes döntéshozatal iránti kérelemre, amennyiben a nemzeti bíróság nem jelölt meg egyebet azon a tényen kívül, hogy a szóban forgó szabályozás megkülönböztetés nélkül alkalmazandó a szóban forgó tagállam állampolgáira, illetve más tagállamok állampolgáira. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból ugyanis ki kell tűnniük azon konkrét elemeknek, amelyek alapján kapcsolat állapítható meg egy minden elemében az érintett tagállamra korlátozódó jogvita tárgya vagy körülményei, illetve e rendelkezések között (lásd ebben az értelemben: 2016. november 15-i Ullens de Schooten ítélet, C-268/15, EU:C:2016:874, 54. pont; 2017. április 27-i Emmea és Commercial Hub végzés, C-595/16, nem tették közzé, EU:C:2017:320, 18. pont; 2018. május 31-i Bán végzés, C-24/18, nem tették közzé, EU:C:2018:376, 17. pont).
- 22 A Bíróság hozzátette, hogy az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan helyzet esetén, amelynek minden eleme egyetlen tagállamra korlátozódik, a Bíróság eljárási szabályzata 94. cikke előírásának megfelelően a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megjelölnie a Bíróság számára, hogy kizárólagosan belső jellege ellenére az előtte folyamatban lévő jogvita mennyiben mutat kapcsolatot az uniós jog alapvető szabadságokra vonatkozó rendelkezéseivel, amely kapcsolat e jogvita elbírálásához szükségessé teszi az előzetes döntéshozatal keretében kért értelmezést (2016. november 15-i Ullens de Schooten ítélet, C-268/15, EU:C:2016:874, 55. pont; 2016. december 8-i Eurosaneamientos és társai ítélet, C-532/15 és C-538/15, ECLI:EU:C:2016:932, 47. pont; 2018. május 31-i Bán végzés, C-24/18, nem tették közzé, EU:C:2018:376, 18. pont).
- 23 Hangsúlyozni kell, hogy e követelmények egyébiránt tükröződnek az Európai Unió Bíróságának a nemzeti bíróságok figyelmébe ajánlott, az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek előterjesztésére vonatkozó ajánlásaiban (HL 2016. C 439., 1. o.).
- 24 A jelen ügyben először is meg kell jegyezni, hogy a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem nem tartalmaz semmilyen olyan utalást, amely alátámasztaná, hogy az alapeljárásban szereplő helyzet az ítélkezési gyakorlatból eredő, a 2016. november 15-i Ullens de Schooten ítélet (C-268/15,

EU:C:2016:874) 52. és 53. pontjában felidézett 2000. december 5-i Guimont ítéletben (C-448/98, EU:C:2000:663), illetve az 1990. október 18-i Dzodzi ítéletben (C-297/88 és C-197/89, EU:C:1990:360) említett esetek egyikét képeznék. A kérdést előterjesztő bíróság többek között nem jelöli meg azt, hogy a belga jog értelmében köteles lenne a Fremoluc számára ugyanazokat a jogokat biztosítani, mint amelyekre valamely másik tagállambeli állampolgárok az uniós jog alapján igényt tarthatnának ugyanilyen helyzetben, illetve azt sem, hogy e jog rendelkezéseit a belga jog alkalmazandóvá tenné.

- 25 Ezt követően érdemes megjegyezni, hogy az alapügyben szereplő jogvitában belgiumi székhelyű tulajdonosok és e tagállamnak egy állami ügynöksége által kötött, Belgiumban található telkekről szóló adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítását kéri, valamint a későbbi szerződések ugyanezen tagállam állami ügynökségei között jöttek létre, illetve hogy az alapügyben szereplő jogvita egy konkrét polgári jogi jogvitának minősül, amely csak a felek között alkalmazandó döntéshez vezethet. Mindezek alapján a jelen ügy nem minősül olyan, a 2013. május 8-i Libert és társai ítéletben (C-197/11 és C-203/11, EU:C:2013:288) említett esetnek, amelyre a kérdést előterjesztő bíróság hivatkozik.
- 26 Ugyanis az ezen ítélet alapjául szolgáló ügyben a belga alkotmánybíróság olyan rendelkezések megsemmisítésére irányuló eljárásban fordult a Bírósághoz, amelyek nemcsak a saját állampolgárokra, hanem más tagállamok állampolgáira is alkalmazandók, utalva arra, hogy az e bíróság által a Bíróság ítélete nyomán meghozandó határozat joghatásai ez utóbbi állampolgárokra is kiterjednek. Következésképpen az előzetes döntéshozatal iránti kérelem nem minősül a 2016. november 15-i Ullens de Schooten ítélet (C-268/15, EU:C:2016:874) 51. pontjában hivatkozott esetnek sem.
- 27 Végezetül annak meghatározása maradt hátra, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az ítélkezési gyakorlatból eredő, a 2016. november 15-i Ullens de Schooten ítélet (C-268/15, EU:C:2016:874) 50. pontjában felidézett 2010. június 1-jei Blanco Pérez és Chao Gómez ítéletben (C-570/07 és C-571/07, EU:C:2010:300) említett eset körébe tartozik-e. E tekintetben fontos kiemelni, hogy az ilyen kérelem elfogadhatósága az ezen ítélet 54. és 55. pontjában foglalt követelményeknek van alárendelve.
- 28 E követelményekből következik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság azon állítása, amely szerint nem zárható ki, hogy a szóban forgó nemzeti szabályozást elfogadó tagállam területén való tevékenységgyakorlás érdekében más tagállamokban letelepedett állampolgárok is érdekeltnek lettek volna vagy lennének abban, hogy éljenek az alapvető szabadságokról szóló uniós rendelkezésekkel, és hogy következképpen a saját állampolgárokra, illetve más tagállamok állampolgáira megkülönböztetés nélkül alkalmazandó e szabályozás kifejthet olyan joghatásokat, amelyek nem korlátozódnak e tagállamra, nem elegendő ahhoz, hogy megállapítható legyen az ilyen kapcsolat fennállása.
- 29 Ugyanis az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből ki kell tűnnie az olyan konkrét elemeknek, azaz nem hipotetikus, hanem biztos tényezőknél, mint például a más tagállamokban székhellyel rendelkező gazdasági szereplők által benyújtott vagy az ezen államok állampolgárait érintő panaszok, illetve keresetek, amelyek lehetővé teszik a szükséges kapcsolat fennállásának pozitív módon való megállapítását. A kérdést előterjesztő bíróság különösen nem szorítkozhat arra, hogy olyan elemeket terjeszt a Bíróság elé, amelyek alapján nem zárható ki az ilyen kapcsolat fennállása, vagy amelyek – elvontan nézve – azt valószínűsítő tényezők lehetnek, hanem éppen ellenkezőleg olyan objektív és egybehangzó elemeket kell biztosítani, amelyek lehetővé teszik a Bíróság számára, hogy ellenőrizze az említett kapcsolat fennállását (lásd analógia útján: 2016. október 6-i Tecnoedi Costruzioni ítélet, C-318/15, EU:C:2016:747, 20. és 22. pont; 2018. április 19-i Oftalma Hospital ítélet, C-65/17, EU:C:2018:263, 39. és 40. pont).
- 30 Márpedig a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem csak annak megemlítésére szorítkozik, hogy úgy tűnik, hogy az alapügyben szereplő elsőbbségi szabály hatással van más tagállamok állampolgáira és vállalkozásaira, anélkül hogy kiemelné az ilyen konkrét elemeket. Nem említi többek között semmilyen

olyan elemet, amely alátámasztaná más tagállamok állampolgárainak – mint a Fremoluc versenytársainak – azon szándékát, hogy éljenek az érintett alapvető szabadságokkal az alapügyben szereplő helyzetben.

- 31 Következésképpen a jelen ítélet 20. pontjában – ahol az alapügy kimenetele szempontjából szükség lehet arra, hogy az alapvető szabadságokról szóló szerződések rendelkezéseit értelmezzék – az említett négy eset közül egyik sem alkalmazható a jelen ügy keretében. A 2004/38 irányelv 22. és 24. cikkét illetően emlékeztetni kell arra, hogy ezen irányelv kizárólag valamely uniós polgár olyan tagállamba való belépésének és tartózkodásának feltételeit szabályozza, amelynek e személy nem állampolgára (2018. június 5-i Coman és társai ítélet, C-673/16, EU:C:2018:385, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Márpedig az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből egyáltalán nem tűnik ki, hogy az alapeljárásban szereplő jogvita a Belga Királyságtól eltérő tagállamok állampolgárait érintené.
- 32 Mindezek alapján az említett kérelem nem bizonyítja az alapeljárásban szereplő, minden elemében egyetlen tagállamra korlátozódó jogvita tárgya és körülményei, illetve az EUMSZ 21., EUMSZ 45., EUMSZ 49. és EUMSZ 63. cikk, valamint a 2004/38 irányelv 22. és 24. cikke közötti kapcsolat fennállását, amely rendelkezések értelmezését kéri.
- 33 E megfontolások összességére tekintettel meg kell állapítani, hogy az előzetes döntéshozatal iránti jelen kérelem elfogadhatatlan.

A költségekről

- 34 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

A Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (brüsszeli holland nyelvű elsőfokú bíróság, Belgium) 2017. május 19-i határozatával előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlan.

Aláírások